

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő:

Kurkó Gyárlás

Bejegyezve a brassói törvény-

széken G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezett: Cenzura Militár

a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

KIE A VEZETÉS?

Egyszermindenkora tisztázódott az a kérdés, hogy ki a Magyar Népi Szövetség? A felelet ragyogó világossággal hangzott el: a Magyar Népi Szövetség mindenkié. A Magyar Népi Szövetség képviseli azt a népi egységet, amelyben megtalálja helyét Románia egész demokratikus magyarsága északról délig és keletről nyugatig.

A Magyar Népi Szövetség határozottan magáénak követel és magáénak vall minden becsületet magyar embert. Elsősorban azokat, akik odaadással, jellemükkel, munkájukkal, és képességeikkel mindig töretlenül kitartottak a demokrácia eszményei mellett. Másodszorban magáénak vállalja azokat, akik bár a múltban tartózkodó magatartást tanúsítottak, de most felismerték valódi kötelességüket és minden erejükkel a nép szolgálatába állottak. Végül a Magyar Népi Szövetség hajlandó megbocsátani a tévelygőknek és félrevezetetteknek s igyekszik őket hozzásegíteni ahhoz, hogy multbeli hibáikat megbánva hasznos tagjai lehessenek a kialakuló demokráta társadalomnak.

Az előbbi felsorolás nem mondatok véletlen egymásra következése, hanem szigorú értékrend. Ezt az értékrendet a Magyar Népi Szövetség, mint akármelyik más demokratikus szervezet, mindig szigorúan szem előtt tartja és alkalmazza is. Ezt jól érzékelni kell tartania mindenkinek, aki szervezetünk munkájában részt akar venni.

Kezdetek kezdetétől hangsúlyozta, ezt a szervezet, akár mint Madosz, akár mint MNSZ. Népgyűléseken, vezetőségi üléseken, újságcikkekben ismétlődött meg ugyanaz a szászor és szászor. És mégis feledésbe ment!...

Szervezetünk vezetőségében az utóbbi időben újból felbukkantak a „szakértők”. Első nap csendesen meghúzódtak a sarokban. Második nap már szót kértek. Harmadik nap véleményük feltételét elfogadását követelték. A következő napokon pedig természetesen vették, hogy tökéletesen megalapozott tekintélyükkel fogva, csupán ők lehetnek a hangadók és a vezetők.

Magyarazatul és indokolásul feltétlennek és vitathatatlanak mondott „szakértelműre” hivatkoztak. E „szakértelem” kedvéért el kellett volna felelni mindent. El kellett volna felelni például multbeli gyanakvó tartózkodásukat a valódi demokráciától. El kellett volna felelni az úgynevezett „alacsonyabb néprétegek”-től való kétségbeesett irtozásukat. El kellett volna felelni cinkos némaságukat a parancsuralom idején. És azonnali vezetőkké, kiküldöttekké, megbízottakká kellett volna őket tenni azon a címen, hogy ők „szakértők”. És ha ez nem történt meg, akkor kitört a botrány és megkezdődött a sérelmek emlegetése.

Hofott itt nincs szó sérelemtől. Mindenkinél tudnia kell, hogy vezetésre és irányításra nem az úgynevezett „szakértelem”, hanem a tiszta és ingathatatlan politikai magatartás jelöl ki. Ha valakiben mindkettő egyesül, akkor ez roppant nyereség a szervezet számára. De ha valakiben csupán a szakértelem van meg, akkor ezen a módon még nem kívánhat magának vezetés, vagy más előnyöket.

A Magyar Népi Szövetség elvárja, sőt megköveteli, hogy soraiban minden magyar ott szerepeljen a munkahelyén, az iskolában, hivatalában, vagy hivatalában szerzett szakértelmével. Megköveteli, hogy ezt a szakértelemet a legutolsó részletkérdésben is teljes odaadással érvényesítse. Ugyanakkor azonban világosan kijelenti, hogy ez a szakértelem csupán a széles

Távolkeleten is lelkesen ünnepli a Vörös Hadsereget a felszabadított lakosság

Megkezdődött az angol-amerikai partraszállás Japánban — Mac Arthur megérkezett a Tokió melletti repülőtérre — Még ezévből megtartják a választásokat Japánban

(New-York) Az első nagy amerikai és angol katonai egységek Japánban tegnap este 11 órakor kezdték meg partraszállásukat.

(London) A japán hírgyűzők idézi a japán miniszterelnök ama kijelentését, amely szerint Japán nemzeti és politikai tekintélye helyreállításának egyetlen lehetőségére a megadási feltételek minél pontosabb teljesítésén mulik. A tenno is be-

A kínai és koreai lakosság lelkes ünneplésben részesíti a szovjet csapatokat

(Moszkva) A szovjet szárazföldi csapatoknak Port-Arthurba való bevonulása után légi és vízi erők is érkeztek. A bevonuló csapatok a nagy kikötővárosban ünnepélyes keretek között kitűzték a szovjet lobogót. A kínai és koreai lakosság lelkes ünneplésben részesítette a bevonuló Vörös Hadsereget.

Nyilvánosságra hozták a háborús bűnösök első csoportjának jegyzékét

(London) Tegnap este nyilvánosságra hozták az első 24 háborús főbűnös nevét, akik rövidesen bíróság elé fognak kerülni. Vannak közöttük politikusok, katonák, gazdasági szakértők és diplomaták. Minden német bíróság elé fog kerülni, akiknek a háború felidézésében szerepe volt. A főbűnösök első csoportja a következők: Göring Hermann, Hess Rudolf, Ribben-

Felozlatlák Németország legnagyobb gyártelepét

(London) A németországi szövetséges megszálló hatóságok közlik, hogy az I. G. Farbenindustrie-t, Németország legnagyobb iparvállalatát felozlatlák. Az óriási gyártelepek felszerelésének nagyrésze a jóvátételi megállapodások értelmében a szövetségesek birtokába kerül. A többi megsemmisítik, illetve béketermelésre állítják át.

Szilárdan áll a bolgár Hazafias Front

(Szófia.) A Nemzeti Front című bolgár lap közli a Nemzeti Front végrehajtó bizottsága tagjainak a bolgár politikai és társadalmi szervezetekhez intézett kiáltványát:

— A bolgár kormány politikája a so-

Két és fél hónap mulva tartják meg a választásokat Magyarországon

(Budapest.) Miklós Béla, az ideiglenes magyar kormány miniszterelnöke kijelentette, hogy az általános választásokat 10 hét mulva tartják meg.

(Washington.) James Byrnes, az Egyesült Államok külügyminisztere egy sajtótájékoztató folyamán ismertette a szeptember 6-án Londonban tartandó külügyminiszteri értekezlet munkatervét. Az értekezleten fontos kérdések kerülnek tárgyalásra, így többek közt a békétárgyalások Olaszországgal és a balkáni államokkal, valamint az európai hajózási utak kérdése.

(Csungking.) A kínai külügyminiszter kijelentette, hogy a szovjet-kínai egyezmény semmiféle titkos záradékot nem tartalmaz.

— Örömmel jelenthetem ki — mondta a külügyminiszter — hogy a kényes kérdésekben tartott értekezleten mindkét nép képviselői jóindulattal és rokonszenvvel igyekeztek a két fél szándékait megérteni. Egyezményünk pontjai rendkívül fontosak, de ennél fontosabb az a szellem, amely az egyezmény megkötését lehetővé tette.

(Prága) Firlinger csehszlovák miniszterelnök kijelentette, hogy Magyarországgal és Ausztriával jóbaráti viszonyt akar fenntartani. Közölte, hogy a magyar és né-

rekre van szüksége, akik egyéni érdekeiket elfojtva tudásukat és felkészültségüket a feltörő népi erők szolgálatába tudják állítani.

A Magyar Népi Szövetségben azoké a vezetők, akiket a széles demokráta tömeg hatalmas akarása szöktet az élre saját forrongó bensejükből. A szakemberek

jelentette, hogy minden fontos kérdés megoldásában ő maga fog példát mutatni. A háború elvesztésének egyik legfőbb okát a Szovjetszövetség hadbalépésének tulajdonítja.

A japán hírgyűzők jelentése szerint a japán választások határideje augusztus 19-én járt le. A választásokat 30 nappal utána kellene megtartani, de tekintettel az adott helyzetre, a választásokat el kell

halasztani. A kormány azonban előket mindent, hogy még ez év letelte előtt megtarthassák.

Newyorki rádójelentés szerint a japánok eddig a szövetségesek által előírt minden kötelezettséget pontosan teljesítették.

Londoni jelentések szerint Mac Arthur tábornok és kísérete megérkezett a Tokió melletti repülőtérre

met kisebbségek eltávolítása civilizált és emberséges módon fog történni. Ez különben is olyan probléma, amelyet a potsdami értekezleten már meg is oldottak.

— Mi magunk arra törekszünk, — mondotta a miniszterelnök —, hogy a kitelepítések teljes rendben és civilizált módon folyjanak le és nem akarjuk utánozni a náci kegyetlenkedéseket — mondotta Firlinger.

Szénhiány fenyegeti Angliát

(London) Angliát komoly szénhiány fenyegeti az elkövetkező téli hónapokban. A kormány elhatározta, hogy mindent elkövet a szénkészlet méltányos szétosztására.

A szénkérdés megtárgyalására tegnap fontos értekezlet gyűlt össze, melyen résztvettek a bányatulajdonosok, Sinwell a szénellátás kormánybiztosa, és a bányászszakszervezetek.

A szakszervezetek biznak abban, hogy a bányászok mindent megtesznek a széntermelés fokozására és teljesítik a miniszter többtermelésre vonatkozó felhívását.

Az amerikai csapatok megszállták Yokohamát

(London) A távolkeleti fődadiszállás jelenté: A tokiói körzetben az amerikai csapatok hadmozdulatai tervszerűen a legnagyobb rendben mennek végbe. Tegnap reggel az amerikai csapatok megszállták Yokohamát.

Ujabb jelentések szerint Mac Arthur tábornok a távolkeleti amerikai csapatok parancsnoka tegnap szintén megérkezett Yokohamába, hol felütötte főhadiszállását.

A Times angol lap munkatársának jelentése szerint Tokióban egyre nagyobb arányokat kezd ölteni a harakiri-járvány. Az angol lap tudósító elmondja jelentésében, hogy amikor megérkezett a romokban heverő japán fővárosba a császári palota előtt 30 japán, köztük két nő, a feltétel nélküli fegyverletétel elleni tiltakozásképpen az utcán vágta fel a hasát.

(London) A délkelet-szibériai brit hadiszállás jelentése szerint a brit hajóhad egységei megérkeztek HongKongba. — Egy másik jelentés szerint a szingapuri japán főparancsnok kijelentette, hogy nem hajlandó tudomást venni a császári parancsról és tovább folytatja az ellenállást.

hivatása pedig az, hogy ezeket a tömegektől soha el nem szakadó népmembereket segítsék tudásukkal és képzettségükkel — névtelenül és a háttérből. A tömegek ezért bocsátanak meg nekik sok mindent. És ezzel érdemlik ki azt, hogy a születő új világ tagjaiul fogadja őket.

(sz. f.)

Éljen szeptember elseje a Romániai Egységes Szakszervezetek egyéves harci tevékenységének számvetési napja!

SZERVEZETI ÉLET

Felhívások

A MNSZ brassói szervezetének belváros-bolgárszégi csoportja augusztus 31-én, pénteken este fél 7 órai kezdettel taggyűlést tart a szervezet Mester-utca 16 szám alatti székházában.

A brassói szövő, bőr és öltözet ipari munkások szakszervezete felhívja tagjait, hogy szeptember 1-én délelőtt 11 órakor jelenjenek meg a Neumann cég udvarán, ahol nagygyűlést tartanak.

A brassói fűrészipari szakszervezet felhívja a kárpitos és fűrészipari munkásokat, valamint az összes szakmabeli tagokat, hogy vegyenek részt a szeptember 1-én délután 3 órai kezdettel a szakszervezetek Szabadság-tér 26. szám alatti székházában tartandó rendkívüli közgyűlésen.

Megalakult Brassóban az újságírók szakszervezete

(Brassó) A brassói és brassómezei hivatalos újságírók tegnap délelőtt tartották szakszervezeti alakuló gyűlésüket a nyomdász-munkások szakszervezetének helyiségében.

A gyűlésen a brassói sajtó valamennyi munkatársa megjelent. Surdu Mihai a kezdeményező bizottság nevében ismertette az összejövetel célját és háromtagú jelölőbizottság kiküldését kérte.

A jelölő bizottság a szakszervezet élére a következő vezetőséget ajánlotta: Elnök: Clopotel Ion tanár (Poporul), alelnök: Szász István (Népi Egység), Titkár: Ungaru Paul (Drum Nou), Pénztáros: Blebea Nicolae (Drum Nou). Bizottsági tagok: Cătinăciu Gheorghe (Poporul), Karács Andor (Népi Egység) és Avram Alexandru (Drum Nou).

A jelenlevők az előterjesztett vezetőséget egyhangúan megválasztották, majd a távollévő Clopotel elnök helyett Szász István köszöntötte meg a kártársak bizalmát és rövid beszédben jelölte ki az öntudatos demokratá újságíró útját. Egyben hitet tett az egységes munkárcsoport mellett. Utána Cătinăciu Gheorghe vázolta a szakszervezet feladatait.

Petre Iosif, a Drum Nou munkatársa jelölte meg a demokratá újságíró magartartását és a követendő utat. Beszédében rámutatott a művészek, írók és újságírók szakszervezetének döntő fontosságára, a mely az értelmiségi rétegnek a testi munkások szervezett tömegéhez való tényleges csatlakozását jelenti. Kihangsúlyozta, hogy az újságíróknak ez az első szabad szakszervezete, amelyben — eltérően a múlt fasiszta szervezettől, ahol az újságírók egy része a népek elleni gyűlölet szolgálatára adta el tollát — az együttműködés a népek örök szabadságáért és jobb jövőjéért. Köszönetet mond a dícsőséges Vörös Hadseregnek, élén Sztálin tábornagygal, aki ezt országunkban lehetővé tette.

Avram Alexandru felszólalása után Farcas, az egyesült szakszervezetek titkára üdvözölte az újonnan megalakult újságírószakszervezetet.

A gyűlés üdvözlő táviratot küldött a bukaresti művészek, írók és újságírók szakszervezetének most folyó nagygyűléséhez, valamint Groza Péter dr. miniszterelnökhez és az Általános Munkásörszervezethez.

A Népi Egység olvasóihoz

Az volt a tervünk, hogy a kényszerűen hosszúra húzódott papírhány némi enyhülésével vasárnapi számunkat ismét nyolc oldalra juttatjuk el barátainkhoz. Annál is inkább, mert a szakszervezeti szabadság egyesítendő évfordulója kellő alkalmat nyújtott volna az ünnepi események megvilágítására. Sajnos, elkérülhetetlen nyomdatéchnikai nehézségek megakadályozták kedvenc tervünk megvalósításában. Elnézést kérünk ezért a Népi Egység valamennyi olvasójától és ígérjük, hogy a jövő vasárnapi megjelenő nyolcadalas számunk mind tartalmában, mind pedig külső alakban méltó lesz arra a szeretetre és várakozásra, amely lapunk olvasói részéről minden oldalról felénk sügárizik.

Szabadsághősök sírja előtt

*

Brassó tágas közkertjének kellős közepén vörös koszorúktól fűdött egyszerű sírhanth dombor. Körülötte a széles négyzetű ágyásban kései vörös rózsák, nagyszirmu, lángoló dália virítanak. Hirtelen felvillan emlékezetemben egy kép: pontosan egy esztendővel ezelőtt a diadalmasan és feltartóztatva átvonuló Vörös Hadsereg osztagai ezekkel a piros rózsákkal és dáliaikkal díszítették fel lovait, szekereiket, harci kocsijukat. Most közöttük nyugszik egy azokból, akik akkor felszabadításunkra megérkeztek.

A brassói közkert sírjában Gogorov Mihajlovics Miklós repülő hadnagy nyugszik. De így nyugszanak ők a Szovjetszövetség és Európa minden országának minden városának terén. Vértüket hullatták, életüket áldozták — nemcsak a saját szabadságukért, nemcsak a hódító ellenségért, hanem az eszméért is.

A székely nép iparosodni akar

(Brassó) Szerkesztőségünkbe az utóbbi időben gyakran érkeznek levelek, amelyek különösen a Székelyföld jövőjével foglalkoznak. Ezek a tervek — nagyon helyesen — mind a Székelyföld iparosításával vannak összefüggésben. Tény, hogy a Székelyföld gazdag természeti kincsei hatalmas ipari lehetőségeket kínálnak a meglehetősen sűrűn lakott területek részére.

A nép egészséges életstílusának megteremtése, hogy a demokratikus Groza-kormány a legmesszebbmenő módon támogathat minden olyan törekvést, amely a nép haladását és gazdasági jólétét szolgálja. Azt is tudja, hogy az irányítást sem várhatja mindig felülől, de az alulról jött kezdeményezés támogatására talál illetékes helyeken.

Egy szakemberekből álló lelkész csoport már terveket is dolgoz ki a Székelyföld iparosításával kapcsolatban. A mindenfelől szóróvatosan és jórészt összefüggés nélkül indult kezdeményezést most a Magyar Népi Szövetség igyekszik összefogni.

Hogy az iparosításnál és az ipari oktatásnál szükséges szakemberek számáról és szakmájáról, valamint képzéséről tájékozást nyerhessen, a Magyar Népi Szövetség székelyudvarhelyi szervezete ezúton kér fel minden érdeklődő szakembert, hogy az alább felsorolt adatait postán vagy más úton juttassa a Magyar Népi Szövetség székelyudvarhelyi megyei elnökségéhez.

1. Név és pontos cím. 2. Születés helye és ideje. 3. Iskolai végzettség. 4. Szakmai képesítés. 5. Családi állapot. 6. Hol és milyen üzemekben dolgozott? 7. Milyen munkakört vállalt. Mihez érez kedvet és tehetséget? 8. Milyen minőségben

Azért az eszméért, hogy a szabadságot meg kell őrizni, a szabadságot meg kell védeni, a szabadságot harcolni kell. Mi itt Európában a sötétség hosszú ideje alatt némileg elfeledkeztünk erről a parancsról. Azt hittük, hogy alázat a, utánengedéssel, meghunyászkodással többet lehet kicsikarni a zsarnoktól. Tévedésünkre csak akkor jöttünk rá, amikor a fiatal Szovjetszövetség ragyogó hadserege példát adott a küzdelemre.

Az európai városaink tereit díszítő sírok és emlékek erre a tanulságra figyelmeztetnek bennünket. A szabadsághősök omló tetemei fölött ott lebeg az intés. Ha elmegyünk sírjaik mellé, gondoljunk rájuk halálával. De egyben szorúljon össze az öklünk, acélosodjék meg a szívünk és tegyünk fogadást. Fogadást arra, hogy a szabadságot, akár életünk árán is, mindörökké meg fogjuk védeni.

dolgozott eddig? (munkás, szakmunkás, vezető, üzemvezető stb.) 9. Vannak-e esetleg üzemek alapítására vonatkozó terveit?

De számbaveszik a természeti kincseket is. Hol lehet söt, vasat, fát, rezet, vagy buda földet kitermelni, hol lehet bányát, gyárat létesíteni. A Magyar Népi Szövetség gondja aztán, hogy az ország magyarságának erőit számbavéve az anyagi eszközök előteremtéséről is gondoskodjék.

A legégetőbb kérdés azonban a szakemberek és az utánpótlás kérdése. A Magyar Népi Szövetség munkája eredményeképpen a Székelyföld városaiiban valószínűleg sikerülni fog a különböző közép és felsőfokú iskolák létesítése. Így megnyílik annak a lehetőség, hogy nemcsak nagygyűlésekre kerüljenek vezető állásokba, hanem a rátermettség és tehetség érvényesül. De ezt a lehetőséget ki is kell használni. Kezdeményezni kell, a kezdeményezést meg kell szervezni.

A székely Székelyföldön eddig az volt a szokás, hogy a fiú, vagy leánygyermek akinek a földből már nem jutott, városba ment szolgálni, ott elkallódott, vagy jobb esetben ipart tanult. A tehetségszembek gyermekeit tovább taníttatták. Valamennyien elszakadtak a nyúktól, valamennyien szétszóródtak a világban. Ezután reméljük, mindenki a saját szülőföldjén tanul majd majd elhelyezkedést, mint műszaki ember, szakmunkás, mérnök, vagy hivatalnok.

Olvasóink kísérjék figyelemmel lapunkat, ahol minden ilyen irányú megmozdulásról idejében beszámolunk, a hozzászólásokra válaszolunk.

Barbusse Henry emlékünnepe Brassóban

(Brassó.) A város dolgozói hatalmas tömegben vettek részt a Kommunista Párt rendezésében az Astra teremben megtartott Barbusse emlékünnepe színonalás és óramű pontossággal rendezett előadást a Metrom gyár énekara nyitotta meg. Utána Zlagueanu Anna kis pionir szavalt, majd a Metrom gyár dalkörének újabb énekszáma után a párt bukaresti kiküldött, Zaharescu tartotta meg emlékbeszédét Barbusse Henryről. Az alapos fel-

készítéssel és világos megfogalmazással előadott ismertető mindvégig annyira élvezetes és tanulságos volt, hogy a közönség szinte lélekzetviasszafogva hallgatta a szónokot. Mikor a szónok Sztálin nevét említi, a közönség felállva éljenze. A beszéd végeztével a közönség fogadalmat tesz, hogy Barbusse szellemében harcol az igazságért.

Az emlékünnepe Zlagueanu Anna szavalata és a Metrom gyár énekara zárta be.

Szeptember elsejére

kül ne lehessen dönteni.

A harc nehéz volt és alatt az egy év alatt is. De megerősödvé, további harcra készen, felemelt fővel nézettek a jövő elé. A jövő a tiétek, a dolgozóké, akik egy szebb, boldogabb világért harcoltok. A jövő harcát nem egyedül, nem szétforgácsolt erővel kell tovább vinni, hanem minden erőt összpontosítva, és minden akadályt legyőzve, hogy kivívassátok azt a jogot, amelyért annyi vér és könny hullott.

Mi kisiparosok veletek örvendezünk a mai napon, veletek küzdünk a szerveztek szabadságáért, a demokráciáért, a széles demokratikus alapon nyugvó Groza-kormányért, amely egyedül alkalmas arra, hogy az országot azon az úton vezesse, amely minden dolgozó rétegnek biztosítja a jogot és a szabadságot.

JAKAB JÁNOS, kisiparos.

Hírek a

Szovjetszövetségből

A SZOVJET Tudományos Akadémia néprajzi intézete kilenc kötetre tervezett néprajzi szakmunka kiadásán dolgozik. A mű a Szovjetszövetség első nagy néprajzi szakkönyve lesz. Felöleli a néprajz valamennyi fontos kérdését és részletesen ismerteti a földön élő összes népfajokat.

AZERBEJDZSANBAN hatalmas dzsasz-tógátat építenek, amelyben 10 milliárd köbméter vizet lehet tárolni. Növelték az öntözőcsatornák számát is s ennek következtében Azerbejdzsiban évről-évre nagyobb a gyapottermés. Most 10 millió rubelt fordítanak újabb öntözőművek építésére.

A MOSZKVBAN járt külföldi tudósok elragadtatással beszélnek a moszkvai földalatti vasutról. Ez a vasút 40 kilométer hosszú, állomásainak száma 29. A földalatti vasut naponta 1,700.000 utast szállít. A földalatti építés a háboru alatt sem szünetelt. A most folyó munkák befejezésével a vasut hossza 60 kilométer lesz, állomásainak száma pedig 40-nél több.

Vasárnap Moszkvában

(Moszkva.) A Tass hírügynökség érdekes adatokat közöl arról, hogyan tölti el Moszkva népe a szabad vasárnapját. Az egyik találmra kikapott vasárnap a következő képet mutatja:

Több, mint 100.000 ember a központi fekvésű gyönyörű Gorkij kertet özlölte el. Itt a szórakozni vágyó népet rengeteg látványosság fogadja. Egyik helyen a belügyi népbizottság központi tisztiskolájának zenekara hangversenyz, tovább rengeteg hallgatója van a Csajkovszkij zene-művészetről tartott zenés előadásnak. Sokan gyönyörködnek a moszkvai „Frunze” üzem műkedvelőinek színvonalas előadásában. A közkert területén levő színházak és cirkusok természetesen zsúfolva vannak.

Akik inkább nyugodt elmélyedésre vágnak, a gyönyörű kert egyik csendes részében meghúzódnak könyvtár kényelmes heverőszékeiben olvasnak.

A testnevelőpályák is élénkek. Zajos játék folyik a labdarúgó, a repülőlabda és tennispályákon. Mútt a birkózók és ökölvívők mérkőzése erejüket.

Egy szabadtéri színház előadás keretében több ezer néző gyönyörködik egyik szakszervezeti együttes művészi tánc- és zenéjátékában.

A gyermekeknek külön kis birodalmuk van. Az apró látogatók a tudományos és művészi ritkaságok mellett a hasonlókorú gyermekek műveinek kiállításában is gyönyörködhetnek. Részükre külön gépkocsik és repülő társaskörök létesítettek, ahol természetköz mért gépkocsikon saját pályájukon szagudhatnak.

A „Sokolnikij” közterben a moszkvai filharmonikus társaság művészi zenéjére táncol a nagyközönség. A nagyszámú közönség itt is a szórakoztató előadások, tudományos felolvasások, ol asótermek és testnevelőpályák között oszlik meg. Így megy ez Moszkva valamennyi közterében. Pedig ilyen sok van a szovet városban.

A moszkvai lakosság nem csekély része kirándulással tölti el a vasárnapját. A Moszkva-Volga csatorna motoroshajóin sok moszkvai polgár élvezi a vizet és a napfényt. A szovjetfőváros vadregényes vidéke ilyenkor a kirándulók százszreitől hangoz.

Moszkva sokmillió lakója közül egyetlen sincs, aki anyagi nehézségei miatt maradna el a vasárnapi szórakozásokról. A legkisebb fizetésű embernek is bőven futja, hogy vasárnaponként hajókirándulást tegyen, vagy felőrási repülőutat a Szovjet-köztársaságok szabad egén.

A brassói

eszperantistákat,

valamint az eszperantomozgalmat iránt érdeklődőket kéri, vegyenek részt a vasárnap, szeptember 2-án d. e. 11 órakor a Vár utca 114/116. sz. I. emeletén a Romániai Eszperantista Egyesület Központi Bizottságának vezérlőterén tartandó tanácskozáson.

Kik állottak a leleplezett terrorista szervezetek háta mögött? Részletek a vaskardista mintára megszervezett összeesküvők tevékenységéről

(Bukarest) Tegnap ianunkban már röviden beszámoltunk arról, hogy a rendőrség vezérigazgatósága két fasiszta mintájú terrorista szervezetet leleplezett le, melynek legfőbb irányítója a gyászos emlékü Rădescu volt miniszterelnök.

A rendőrség már régebben tudomást szerzett a terrorista szervezetek működéséről. Kitaró nyomozás után július 24-én letartóztatták Ispas Traian 22 éves bukaresti joghallgatót. Ispas töredelmes vallomást tett és részletes felvilágosításokkal szolgált a terrorista szervezet működésében kifejtett szerepéről. Ezek az adatok pontosan fedték a nyomozás eredményét.

A „Szabad Ifjúság” és a „T” szervezet

A nyomozás során egybegyűjtött anyagból kitűnik, hogy két azonos célzatú, de eszközeiben különböző titkos szervezet működött. Az egyik a még 1944 augusztus 23-án megalakult „Szabad Ifjúság” szervezet, amely Stefanovici I. Mircea egyetemi hallgató vezetésével „törvényes” működést fejtett ki. Mint utólag azonban kiderült, a demokratikus céggel csak ürügyül szolgált a fasiszta terrorista tevékenység elleplezésére.

E szervezet, mialatt az általa kinyomtatott füzetekben demokratikus eszméket hirdetett, ugyanakkor a hasznos célkitűzéssel leplezte „földalatti tevékenységét”, amely viszont a nagy áldozatok árán felépített demokratikus államrendet akarta rombadönteni.

Stefanovici Mircea, a szervezet vezetője tehát tulajdonképpen csak a „spanvolfaj” jelentette, amely mögött cinkostársai, a fasiszta tevékenységéről hírhedt Teju Remus és társai, a gyilkos összeesküvők szöttek. Stefanoviciának az volt a feladata, hogy tagokat toborozzon a „Szabad Ifjúság”, valamint az ugynevezett „T” terrorista szervezet titkos röplapjainak terjesztésére.

A Stefanovicián tartott házkutatás alkalmával számos fasiszta jellegű kiáltványt találtak, amelyekben a szervezet állítólagos célkitűzéseivel nyilvánvalóan ellentétes elveket hirdettek. A nyomtatványok között megtalálták a „T” szervezet által kiadott „Văpaia” (A láng) című titkos lap több példányát. E titkos lap gömbösi jelszavakat hordozott.

A vizsgálat során kiderült, hogy Stefanovici a fasiszta uralom idején a miniszterelnökségen dolgozott Antonescu Mihai irányításában. Az 1944 augusztus 23-iki sorsfordulat után Brătianu Dinu „történelmi” pártjának két ifjúsági vezetőjével barátok között össze. Ugyanakkor szoros kapcsolatot teremtett Isac Victor tanárral, aki viszont Maniu „történelmi” pártjának a tagja. Így tehát könnyen érthető, hogy a „Szabad Ifjúság” honnan szerezte a pénzt a titkos röplapok kinyomtatására...

Rădescu a szervezkedés vezetője

Stefanovici mellett a „Szabad Ifjúság” szervezet másik vezetője, vezérigazgatói címmel egy Teodosiu Darius nevű egyén volt, akiről kiderült, hogy Rădescu unokaöccse és így ő tartotta a kapcsolatot azzal az egykori miniszterelnökkel, aki sortűzet vezényeltetett a népre. Így tehát a „T” terrorista szervezet életrehívója és megszervezője Rădescu, aki egyik lelkes hívé, Teju Remust állította a terrorista szervezet élére.

A „Văpaia” című titkos lap szerkesztésében, a röplapok megfogalmazásában szintén vezető szerepet vitt Rădescu unokaöccse. Am a „Szabad Ifjúság” többi vezetője is alaposan kivette a részét a terrorista összeesküvésben. Boisnard Marcel „főtáskár”, Popescu Florian tőpénztáros, Ispas Traian, Drăgoi Constantin, Enacovici Dragomir, Teodorescu Ion, Boldea Alexandru, Dron Andrei, Strai Gheorghe, és Crăciun Andrei, valamint nyolc közreműködtek a titkos lap terjesztésében.

Ezenkívül Stefanovici cinkosai sorában megtaláljuk Fluera Iont, a munkásság ismert árulóját is, valamint Măgăru Lăzár és Boldea Antonimot is, akik szintén elárultak dolgozó társaikat.

A „T” szervezet 1945 áprilisában, a Groza kormány uralomra jutása után Teju Remus szervezte meg. Tagjait a szervezet a „történelmi” pártokba belépett egykori vaskardista elemekből verbuválta. Mint a „Văpaia” titkos lapból kiderül, a „T” szervezetnek az volt a feladata, hogy „ellenállási központokat” létesítsen.

A „T” szervezet első célkitűzése az volt, hogy az ország demokratikus politikusait, élükön Groza miniszterelnökkel, eltegye láb alól. A titkos lapban Teju Remus arra buzdította szervezete tagjait, hogy szerezzenek fegyvert maguknak és lépjenek fel a demokratikus elemek ellen. Ugyanakkor a „Văpaia” támadásokat közzétett a Szovjet Szövetség, Anglia és az Egyesült Államok ellen. Cikkeiben e lap arra törekedett, hogy viszályt keltsen a nagyhatalmak között és e célból az utóbbi

időben számvrakelt rémhírek forrását is megtalálhatjuk hasábjain.

A „T” szervezet programjához tartozott két titkos rádióadóállomás létesítése.

Jellemző a terrorista összeesküvőkre, hogy mindenben a vaskardista mintát vették példaképül. A tagok felesküdték, hogy a szervezet titkait nem árulják el s az eszküszgével szemben halálbüntetést helyeztek kiltásba.

Teju Remus vallomásából kiderül, hogy a szervezet tulajdonképpen vezetője Rădescu tábornok volt, akivel a kapcsolat a véres emlékü miniszterelnök kabinetfőnöke, Georgescu Adriana ügyvédnő tartotta fenn. A szervezet többi tagjai a két „történelmi” párt soraiból kerültek ki, amiből arra lehet következtetni, hogy a pártvezetők is tudták a szervezet létezéséről és ténykedéséről.

Józan Miklóst tettelegesen bántalmazták

(Kolozsvár) Józan Miklós, a világ unitáriusainak tiszta emberiségéről és demokratikus magatartásáról közismert püspökét galád fasiszta merénylek tettelegesen bántalmazták. Ököllel sújtották arcába és mellé, míg az ősz püspök össze nem rogyott.

Tekintettel arra, hogy a merénylek zsidók voltak, a kolozsvári Demokrata Zsidó Népkegyelet elnöke tanácsa bejelentette, hogy a demokrata zsidóság nem azonosítja magát a háttérből mozgatott ügynökök terrorcselekményével és minden terrorcselekményt a legnagyobb mértékben elítél.

Józan Miklós állapota súlyos.

A külügyminisztérium elkészült a béketárgyalásokra

(Bukarest, Rador.) A közelgő békeértekezletre való tekintettel a külügyminisztérium hatáskörében két szakbizottság alakult, amelynek feladata a román kiadott és által felhasználandó emlékiratok és okmányok előkészítése. Az egyik bizottság azt az okmány-anyagot tanulmányozza, amely alapját képezi majd Románia álláspontjának a béketárgyalásokon felmerülő kérdésekkel szemben. Az ügycsomók

bő adatokat tartalmaznak Románia helyzetének a megvilágítására a második világháború két különböző szakaszában.

A második bizottság azokat a károkat állapítja meg és állítja össze, amelyeket Romániában a német megszállás s a visszavonuló náci csapatok pusztításai okoztak. Mindkét bizottság Tătărescu Gheorghe helyettes miniszterelnök és külügyminiszter személyes irányítása mellett dolgozik.

Fiatalokkal váltják le az idősebb korosztályhoz tartozó katonákat

Bukarest (Rador.) A hadügyminisztérium a következőket közli: Az 1945. 1944 és 1943 korosztályhoz tartozó ifjak, akik bármely címen otthon tartózkodnak, kötelesek azonnal jelentkezni az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál katonai helyzetük tisztázása végett. A jelentkezési kötelezettség alól csak a hadirokkantak képeznek kivételt. A rendelkezésnek az a célja, hogy felváltás a régebbi idő óta

szolgálatot teljesítő idősebb korosztályokat. Az ország egész területén a hatóságok megteszik az intézkedéseket a fenti korosztályoknak a hadkiegészítő parancsnokságnál való előállítására.

A hadügyminisztérium figyelmezteti az érdekelteket, hogy mindazokat akik a jelentkezést elmulasztják, a katonai törvények értelmében büntetik, mivel a közkegyelmi rendelkezések ezekre az esetekre nem érvényesek.

Tanulmányozzák a huszofgyasztás teljesen szabaddá való tételét

Bukarest (Rador.) A közlekedési alminisztériumban és a kereskedelmi és ipartügyi minisztériumban egyidejűleg annak a lehetőségét tanulmányozzák, hogy az állatvágási tilalom egyhiteképpen bizonyos számú állatot felszabadítsanak és husát forgalomba hozzák.

Amennyiben a számítások lehetővé teszik, hogy a fegyverszüneti egyezményből származó kötelezettségek fedezése után is megfelelő állatállomány marad már a jövő hónap folyamán teljesen szabaddá teszik országukban a huszofgyasztást.

Letartóztatták Tőreký Gézát

(Budapest) Az ausztriai megszálló szövetséges parancsnokság jelentése szerint a szövetséges nyomozó-szerveknek sikerült elfogni és letartóztatni Tőreký Gézát, kurlai tanácselnököt. Tőreký Géza a hírhedt „Tőreký tanács” elnöke, amely a magyarországi Tanácsköztársaság vérbefojtása utáni ellenforradalmi időkben a magyarországi demokraták hatalmas tömegét juttatta akasztófára. A Horthy-féle terrorrendszer legjellegzetesebb lakótipusa volt. A „Tőreký tanács” ítélt el annak idején a magyarországi demokrácia élharcosát, Rákosi Mátyást, Vass Zoltánt és küldte a halálba Sallait, Fürstöt és a többi demokráta harcost.

Tőreký Gézát a szövetséges katonai hatóságok kiadják a demokrata Magyarországnak és néptörvényszék előtt fog feladni áruló tevékenységéért.

Egy másik budapesti jelentés szerint a demokrata magyar rendőrhatalóság letartóztatták a váci fogház három hóhér fegyverét, akik az ellenforradalmi időkben és az ezt követő Horthy-rendszer alatt a politikai foglyokkal, így a váci fogház egykori lakóival, Rákosi Mátyással és Vass Zoltán jelenlegi magyar közlekedési kormánybiztossal kegyetlenkedtek. A hóhér fegyverök néphírség elé kerülnek.

Leleplezték le Maniu és Brătianu reakciós ügynökeit!

Hírek Magyarországról

DARVAS Józsefnek Budapest ostromáról szóló könyve „Város az ingoványon” nemrégiben hagyta el a sajtót. „Darvas dokumentumokkal igazolja, hogy a nemzeti ellenállás kezdeményezője és zászlóvivője a Kommunista Párt volt...” írja a könyvről a budapesti Szabad Nép.

BARTÓK Béla VI. vonásnégyesét nemrégiben mutatta be a Waldbauer vonásnégyes társaság. Bartók e legújabb műve egyedülállóan magas fokú foglalja össze a kelet-európai népi és nyugat-európai műzenei irányokat.

IRÓI Kártyatárakat létesít a magyar kultuszminisztérium. Ezekben fogják nyilvántartani az írók működését, különösképpen pedig az írók szociális helyzetét, mert nem akarják, hogy a jövőben tehetséges magyar írók nyomorogjanak.

AZ AKADÉMIA kiadja Lenin és Sztálin válogatott műveinek egy-egy kötetét. A kiválasztásban közreműködik a rosztovi egyetem kitűnő magyar tanára, Bolgár Elek, az Akadémia új tagja. Egyébként az Akadémia tagjai közé választotta Illyés Gyulát, Zilahy Lászlót, Ortutay Gyulát, Székelyfi Nagy Bélát.

BUDAPESTI KÉPESLAP

Ujjé, a ligetben nagyszerű!

Kiérve a város átforrósodott körengéből kellemes hívóssággal legyinti meg a Városliget fái közti átörzongó szellő. Pedig itt is — mint mindenütt Budapest — meglátszanak a háború nyomai. Bombatölcsekre éktelenkednek, csupasz fatörzsek és ledől szobrok emlékeztetnek a súlyos harcokra. A fák is erősen megrikkultak. Télen nem volt tüzelő s az emberek úgy segítettek magukon, ahogy tudtak.

Sétálok az árnyas utakon, és gyönyörködöm a zöldéskertté alakított ligeti virágágyakban. Jólfejt káposztafelek gömbölyödnék, piros paradicsomok dudzadnak s egy kerek napraforgó virág falusi nagymamát nevető arcára emlékeztet. A zöldes ágyásokban apró táblácskák vannak tűzre, mint a botanikus kertekben. — Csak nem valami különleges indiai uborkafajta? — Nem. Közlebről nézve a következőket olvassom: „A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének VI. kerületi csoportja”. Ilyen és ehhez hasonló felirások olvashatók a többi ágyásokon is.

Toldi Miklós szobra mellett egy békés, fehérszőrtű kecske legelészik. Gazdája Tót Pistike, Tót István vTamoskalauz hét éves fiacskája. — Kell a tej Palikának — mondja Pistike. — Anyuka nem tud szoptatni, s mi feketén nem tudjuk megvenni, — magyarázza koravén bölcsességgel.

A Gundel vendéglő felől tányérsörömpölést és vidám lármát hallok. — Ugy látszik még van, akinek jól megy — gondolom s egy pohár hideg sör csábképével a szemem előtt, a vendéglő felé indulok. A Gundel kerti helyisége zsufofásig tele van, de nem sörözői vágyó felnőttekkel, hanem gyermekekkel. Rövid kérdőzködés után megtudom, hogy a Gyermekbarátok Egyesülete a fővárossal karöltve, munkások gyermekeit nyáralattja a Városligetben.

A kónyinka pesti gyerekek jó étvágyal vanakozzák a babfőzeléket. Ebéd után szétszaladnak a gyeven és vidám hancurozásba kezdenek. Elűnt a nagybuszozó óra, a gyerekek réme, a vábla, hogy „A füre lépni tilos!” Szabad a füre lépni, a selymes, puha füre, ami olyan kellemesen csiklandozza a meztelen talpacsákat. Itt a szabadság!

A milliónyi emlékü mögött nagymosást tartanak. Felgyűrt szoknyájú asszonyok állnak a városligeti tóba ömlő gőzölgő termálvizben és hangos terefere közben gyurják a ruhát. Nincs tüzi, segít a természet! A fák között kötelek feszülnek. A száradó fehérművet vidáman lengeti a szellő. Az egyik asszony nőtánczi kezd:

Ujjé, a ligetben nagyszerű!

Ujjé, a ligetben tő!

SIPOS BELLA

